

Nästa Nallekonsert® lördag den 8 maj

KL 12, 14 & 16
ORKESTERKOMPASSEN
med Dan Bornemark

Följ med Nallefamiljen
jorden runt till besyn-
nerliga platser där all
världens barn berättar
sagor

Nu finns biljetter till Nallekonserterna

Ännu en kull har vuxit upp i Malmö
Konsertthus och en ny generation
barn har chansen att möta den
stora musiken genom Nalle och
hans 100 musikaliska kompisar i
Malmö SymfoniOrkester ledda av
dirigent P-O Johansson.

Ta med gosedjuren och kom!

**Biljettkassan 040-34 35 00/
Köp direkt på mso.se**

**MALMÖ
SYMFONI
ORKESTER**

VINN ÅRSKORT

Ny fråga idag i MSOs vartävling på
www.mso.se
Läs vidare under
webbradiofliken
och under
"Press/Aktuellt".
VAR MED OCH TÄVLA!
PS. Tröstpriser delas också ut

MALMÖ SYMFONIORKESTER

MALMÖ KONSERTHUS
TORS DAG 15 APRIL 2010 KL 19.30

The Dream of Gerontius

MALMÖ SYMFONIORKESTER
DR VOKALENSEMBLET
DR KONCERTKORET

VASSILY SINAIISKY dirigent

KATARINA KARNÉUS mezzo

MICHAEL WEINIUS tenor

AUDUN IVERSEN baryton

Marika Fältskog, konsertmästare

Florian Helgath, körinstudering

EDWARD ELGAR (1857-1934)

The Dream of Gerontius, oratorium för solister,
kör och orkester, i två delar op 38 / 100 min inklusive paus

Konserten i Köpenhamn 16 april spelas in av Danmarks Radio/Sveriges Radio P2
DR direktsänder medan SR/P2 sänder senare under våren 2010

The Dream of Gerontius

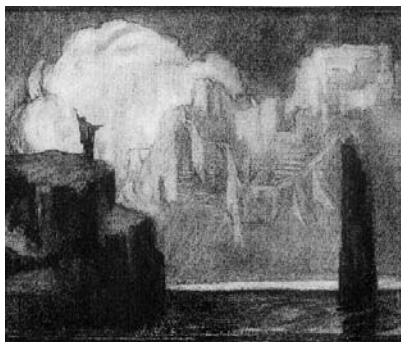
Del 1

*Jesu, Maria
Kyrie eleison
Rouse thee, my fainting soul
Be merciful, be gracious
Sanctus fortis
I can no more
Rescue him, O Lord
Novissima hora est
Profiscere anima Christiana
Go, in the name of Angels and Archangels*

PAUS

Del 2

*I went to sleep; and now I am refreshed
My work is done
All hail! My child and brother, hail!
Low-born clods of brute earth
It is the restless painting of their being
The mind bold and independent
I see not those false spirits
Praise to the Holiest
The sound is like the rushing of the wind
Glory to Him
They sing of thy approaching agony
But hark! A grand mysterious harmony
And now the threshold, as we traverse it
Praise to the Holiest in the height
Thy judgement now is near
Jesu! By that shuddering dread which fell on Thee
Be merciful, be gracious
Praise to His Name!
Take me away
Lord, Thou has been our refuge
Softly and gently, dearly-ransomed soul
Lord, Thou has been our refuge
Praise to the Holiest*

GERONTIUS DREAMS

av Kardinal John Henry Newman
Förstautgåvan kom 1916 med
litografier av Stella Langdale

Bilder med tillstånd från victorianweb.org
Scannade av George P. Landow publicerat
på <http://www.victorianweb.org/art/illustration/langdale/>

VASSILY SINAISKY dirigent

MSO:s chefsdirigent Vassily Sinaisky är en rutinerad musiker med diger meritlista. Tiden efter Musikkonservatoriet i Leningrad var han assistent till den legendariske dirigenten Kirill Kondrasjin hos Moskva-filharmonikerna. Sinaisky vann guldmedaljen i den prestigefyllda Karajantävlingen 1973 och engageras sedan dess av orkestrar över hela världen, bl a har han dirigerat Los Angeles Philharmonic, BBC Symphony Orchestra, Concertgebouw-orkestern i Amsterdam, Pittsburgh Symphony Orchestra och Finska Radions Symfoniorkester. Konserter och skivinspelningar kritikerrosas. Åren 1991-1996 var Sinaisky chefsdirigent och konstnärligt ansvarig för Moskva-filharmonikerna.

Därefter erhöill han samma position hos Ryska statens symfoniorkester, som han lämnade så sent som 2002. Genom åren har Sinaisky även arbetat mycket med opera och varit förste gästdirigent vid Bolsjoj i Moskva. Han har haft framgångar vid Komische Oper i Berlin och English National Opera i London.

Numera har Vassily Sinaisky sin bas i Amsterdam, där han bor på Bachstraat ett stenkast från Concertgebouw. Staden är ett stort musikaliskt centrum och det är nära till allt. Inte minst till Manchester i England och uppdraget som förste gästdirigent sedan 1996 för BBC Philharmonic Orchestra och till Malmö förstås. Från och med hösten 2009 är Sinaisky "permanent dirigent" (delat chefsdirigentskap på fem dirigenter) vid Bolsjoj. Han är dessutom dirigentprofessor vid Musikkonservatoriet i S:t Petersburg sedan 30 år.

Under mars har Sinaisky varit inbjuden till symfoniorkestrarna i Atlanta, St Louis och Seattle och som så ofta när han engageras i USA stod främst rysk musik på programmet, bl a av Stravinskij och Sjostakovitj.

Med BBC-orkestern i Manchester har Sinaisky gjort ett antal skivinspelningar på Chandos, främst med rysk musik av bl a Balakirev, Sjtjedrin, Glinka och Sjostakovitj. Sommaren 2007 påbörjade han och MSO inspelningen av Franz Schmidts fyra symfonier för skivmärket Naxos. Schmidts Symfoni nr 1 och nr 2 kom ut under 2009 och har fått fina omnämmanden i brittiska musiktidskriften Gramophone. Symfoni nr 3 ges ut i juli 2010.

DR VOKALENSEMBLET

Sedan 1932 finns den framgångsrika radiokören i det danska radiohuset och i början av 2007 inledde vårt grannlands radio ytterligare en satsning på sång med DR VokalEnsemblet. Stommen består av 18 heltidsanställda korister, majoriteten med bakgrund i DR KoncertKoret. Genom körens tillkomst vill man skapa grunden för en flexibel ensemble som varierar i storlek beroende på repertoar och sammanhang. Kören har som mål att ingå nya samarbeten med både nationella och internationella parter och ambitionen är att utveckla nya körrepertoarer samt vara förebild för såväl amatörer som professionella sångare i olika åldrar.

DR VokalEnsemblet har knutit till sig framstående dirigenter. Engelsmannen Stephen Layton är förste gästdirigent och svenske Fredrik Malmberg är ensemblens fasta dirigent. De har delat upp arbe-

DR KONCERTKORET

DR KoncertKoret (tidigare DR Radiokoret) är en professionell dansk kör sedan 1932 med en mycket omfattande repertoar som täcker i stort sett alla genrer och epoker. Kören består av ca 75 sångare från Danmark och Sydsverige, varav de flesta är utbildade vid musikkonservatorier. Samarbeten med orkestrar också utanför Danmark är vanliga, bl a sjunger radiokören med NDR i Hamburg, Hessischer Rundfunk i Frankfurt, Berlinerfilharmonikerna och har även ett nära samarbete med Malmö SymfoniOrkester. MSO och kören har tillsammans framfört Rachmaninovs Klockorna, Händels Messias samt Janáceks Glagolitisk mässa. Det är få orkestrar förunnat att

tet utifrån repertoar, där Stephen Layton framför allt tar hand om den internationella körmusiken med lite större besättning, medan Fredrik Malmberg främst fokuserar på musik från barocken och tiden dessförinnan.

Ensemblen har utmärkt sig starkt och har hunnit med ett hundratal konserter. DR VokalEnsemblet har sjungit såväl opera på Den Kongelige Opera som kyrkomusik från barocktiden med Concerto Copenhagen. Kören har dessutom samarbetat NDR i Hamburg, Malmö SymfoniOrkester och Bergens Filharmoniker. De flesta konserterna har ägt rum i Köpenhamn, men kören har även gästtat andra danska städer samt Sverige, Norge, Tyskland, London och Sankt Petersburg. DR VokalEnsemblets konserter i Malmö Konserthus har varit publiksuccéer.

kunna framträda med en professionell kör, MSO tillhör numera denna utvalda skara. Genom åren har DR KoncertKoret fått internationell uppmärksamhet, inte minst för sitt arbete med ny musik. Ambitionsnivån är att hålla världsklass. En höjdpunkt var uppförandet av Stockhausens Welt-Parlament 1996. Tonsättaren var på plats i Köpenhamn och arbetade med kören tre veckor före konserten. Framförandet av Henzes nionde symfoni under ledning av Kurt Masur i Paris 2003 hör till framgångarna de senare åren. Kören har även hyllats för flera av sina CD-inspelningar på skivmärkena Dacapo, Decca och Chandos.

KATARINA KARNÉUS mezzo

Katarina Karnéus är född i Stockholm och utbildad mezzosopran vid Trinity College of Music i London samt vid National Opera Studio som sponsras av Welsh National Opera och Glyndebourne Festival Opera. Hon segrade i Cardiff Singer of the World Competition 1995.

Karnéus engageras som opera- och konsertsångerska världen över. Några av hennes framträdanden omfattar bl a Hafiz kärlekssånger av Szymanowski med Berlinfillharmonikerna och Sir Simon Rattle, Rosenkavaljeren med Cleveland Orchestra och Franz Welser-Möst, konserter vid Salzburgfestivalen med Sir Roger Norrington, Salzburgs Barockfestival med Ivor Bolton, Edinburghfestivalen med Sir Charles Mackerras, en konsert på Buckingham Palace med Welser-Möst, Schönbergs Gurrelieder i Düsseldorf, Elgars The Dream of Gerontius i Madrid och Barcelona, Berlioz Romeo och Julia med BBC Scottish Symphony Orchestra och Ilan Volkov vid BBC Proms samt Mahlers Lieder eines fahrenden Gesellen med Göteborgs Symfoniker. Katarina Karnéus framträder regelbundet med recitaler i Wigmore Hall, London, La Monnaie, Bryssel, Concertgebouw, Amsterdam och Lincoln Center, New York. Hon har medverkat i en rad Mozartoperor, bl a som Annus i La Clemenza di Tito vid Royal Opera House Covent Garden i London, Cherubino i Figaros bröllop i Bryssel och vid Nederländernas Nationalopera, Dorabella i Così fan tutte på Glyndebournefestivalen och vid Opéra National de Paris samt i flera olika Mozartroller vid Bayerische Staatsoper i München. Andra roller hon gjort är bl a Rosina i Barberaren från Sevilla vid Opéra Comique Paris, Marguerite i Faust vid Operan i Genève, Olga i Evgenij Onegin vid Met-

ropolitan i New York samt huvudrollerna i Sköna Helena vid Châtelet i Paris och i Orfeus och Eurydike vid Welsh National Opera.

Katarina Karnéus har spelat in flera skivor för EMI. Hennes första CD med sånger av Mahler, Strauss och Marx kom ut 1999 och kallades "an outright winner...". Denna följdes året därpå av Ravels Chansons Madecasses och 2001 av sånger av Schreker med BBC Philharmonic Orchestra och Vassily Sinaisky. Hennes inspelning av Sibelius sånger för Hyperion har hyllats, bl a av BBC Music Magazine som skrev "Karnéus's voice is glorious, a warm, coppery mezzo with bright soprano tints; and she uses it with a rare candour and spontaneity". Till de senaste utgivningarna hör Szymanowskis Hafiz kärlekssånger med City of Birmingham Symphony Orchestra och Rattle samt Sånger av Grieg (Hyperion). Inspelningen av Mahlers Symfoni nr 8 med San Francisco Symphony och Michael Tilson-Thomas tilldelades två Grammy-priser 2009.

Framöver väntar bl a Verdis Requiem i Concertgebouw, Amsterdam samt rollen som Donna Elvira i Don Giovanni vid Royal Opera House Covent Garden, London och Ruggiero i Händels Alcina i Göteborg.

MICHAEL WEINIUS tenor

Svenske tenoren Michael Weinius, född och uppväxt i Stockholm, har etablerat sig som en av Skandinavien mest eftersökta tenorer. Weinius påbörjade sin musikaliska utbildning vid Adolf Fredriks Musikkola och avslutade den 1995 då han tog sin examen (som baryton!) vid Operahögskolan i Stockholm. Michael Weinius valde att byta från baryton till tenor 2004 och gjorde omedelbart succé i sitt nya röstläge som Laca i Jenufa med Norrlandsoperan. Michael Weinius debuterade 1993 som Guglielmo i *Così fan tutte* och har sedan dess bjudits in regelbundet till de främsta operahusen i Sverige. Bl a har han gjort roller som Renato och Greve Riccardo i *Maskeradbalen*, Marcello i *La bohème*, Herodes i *Salome*, Turiddu i *Cavalleria Rusticana*, Posa i *Don Carlos*, huvudrollerna i Brittens *Peter Grimes* och Wagners *Parsifal* samt Siegmund i *Valkyrian*. Han har även framfört operaroller som specialskrivits åt honom, bl a *Cry Wolf* av Hans Gefors och *Kung David* i *Batseba* av Sven-David Sandström. Vid sidan av sin blomstrande operakarriär framträder Weinius regelbundet som konsertsångare i Skandinavien, Storbritannien, Belgien, Frankrike, Österrike, Spanien och USA. Bl a har han sjungit rollen som Don José i Stockholmsfilharmonikernas konsertanta framförande av *Carmen*, Loge i *Rhenguldet* med Göteborgssymfonikerna under ledning av Kent Nagano och Sergej i *Lady Macbeth från Mtsensk* vid Värmlandsoperan i Karlstad. Framöver väntar bl a rollen som Alfred i *Läderlappen* vid Kungliga Operan i Stockholm samt Wagnerroller i Tyskland vid *Deutsche Oper am Rhein* i Düsseldorf och *Nationaltheater* i Mannheim samt *De Nationale Reisoper* i Holland.

Michael Weinius har tilldelats en rad priser och utmärkelser, däribland Gösta Winbergh-priset 2004, Birgit Nilsson-priset 2006, det prestigefyllda *Seattle Opera's International Wagner Competition* 2008 samt *Svenska Dagbladets operapris* 2009.

AUDUN IVERSEN baryton

Norrmannen Audun Iversen inledde sin karriär med en roll i *Jesus Christ Superstar* och har sedan raskt etablerat sig som en intressant och personlig sångare med stark scennärvaro. Många står på kö för att engagera honom både som konsert- och operasångare. Audun Iversen framträdde vid öppningsgalan av nya operahuset i Oslo med utdrag ur *Figaros bröllop* och har sjungit rollen som Greve Almaviva i *Figaros bröllop*, *Schaunard* i *La bohème* och *Vicomte Cascada* i Franz Lehárs operett *Glada änkan* vid Kungliga operan i Köpenhamn samt givit recitaler i Köpenhamn och på Bergenfestivalen. Bl a har han arbetat med dirigenter som Eivind Aadland, Alan Curtis, Thomas Søndergård, Christian Badea och Kazushi Ono. Säsongen 2009/2010 har Iversen gjort huvudrollen i *Evgenij Onegin* vid Köpenhamnsoperan och vid operahuset i Lille och Caen i Frankrike samt Greve Almaviva i *Figaros bröllop* vid *Deutsche Oper* i Berlin. Bland projekt som är inplanerade framöver kan nämnas tre roller (*Albert* i *Werther*, *Marcello* i *La bohème* och *Lescaut* i *Massenets Manon*) vid *Royal Opera House Covent Garden* i London, Greve Almaviva vid *Glyndebournefestivalen*, titelrollen i *Don Giovanni* med *Glyndebourne Touring Opera*, *Zurga* i *Pärllfiskarna* i Moskva och Brittens *War Requiem* med *Royal Scottish National Orchestra* under ledning av Stéphane Denève.

Audun Iversen tog sitt diplom i juni 2008 efter att ha studerat sång vid *Norska Statens Musikakademi* i Oslo, för professor Hans-Joachim Beyer vid *Hochschule für Musik und Theater Felix Mendelssohn-Bartholdy* i Leipzig samt för Susanna Eken, Martin Isepp, Fiona MacSherry och Mikael Eliassen vid *Operaakademin* i Köpenhamn. Han vann första pris i *Drottning Sonjas internationella sångtävling* i Oslo 2007 och gick till final i *Hans Gabors Sångtävling* i Wien samma år.

EDWARD ELGAR

The Dream of Gerontius

Händel var som bekant verksam en stor del av sitt liv i London och där gjorde han oratorier som då var den stora modeflugan. Alltsedan dess har engelska tonsättare fortsatt traditionen att skriva storslagna berättande verk för sångsolister, kör och orkester.

När Edward Elgar mot slutet av 1800-talet åter gav England en plats att räkna med i den europeiska musikhistorien, efter ett århundrade av konstnärlig lågkonjunktur, var det framför allt just med en lång rad oratorier. Han valde ämnen från medeltida riddarsagor i *The Black Knight* (1893), från nordisk forntid i *King Olaf* (1896), kristen lära i *The Light of Life* (1896) eller om gamla druider i *Caractacus* (1898). Men hans verkliga genombrott som tonsättare kom när orkesterverket *Enigmavariationer* framfördes i London 1899. Han hade strax innan fått en beställning från Birmingham Festival Committee om ett nytt sakralt verk till festivalen år 1900. Efter att ha testat texter om den helige Augustinus och kyrklig förkunnelse (som så småningom resulterade i oratorierna *The Apostles* och *The Kingdom*), fastnade han för en text av John Henry Newman från 1865. Denne man konverterade 1841 till katolicismen och blev tio år senare utnämnd till kardinal. Hans långa dikt handlar i hög grad om vikten av kyrklig auktoritet och om värdet av uppenbarelser, detta i en tid då intellektuella blev alltmer materialistiskt fritänkande. Det var bevis på stor moralisk styrka att Elgar tonsatte *The Dream of Gerontius*.

Elgar hade fötts i en övervägande protestantisk del av England, men tillhörde en starkt troende katolsk familj. Detta resulterade i en känsla av utanförskap som förföljde honom större delen av livet. Han identifierade sig gärna med Newmans dikt och hade känt till den i över tolv år, alltså även innan han av sin präst i Worcestershire förädrades ett exemplar i bröllopspresent. Han kände också väl till att den i England högt prisade böhmiske tonsättaren Antonín Dvořák till Three Choirs Festival 1888 hade tänkt tonsätta just denna text, men till slut ratat den eftersom han ansåg den alltför katolsk för den engelska publiken. Trots detta skred Elgar med frenesi till verket. Festivalarrangörerna var inte lyckliga och försökte få Elgar att åtminstone undvika de mest utmanande katolska orden: Maria och skärseld. Även om Elgar av tidshänsyn varit tvungen att beskära den långa dikten väsentligt, lät han sig inte påverkas. Istället skapade han sitt kanske mest intensiva, glödande och personliga verk. Premiären den 3 oktober 1900 blev inte helt oväntat ett fiasko, men när stycket framfördes i Tyskland var succén given. En så betydande musikpersonlighet som Richard Strauss hyllade Elgar som "Englands förste progressive tonsättare". Man menade att om Elgar skrivit sitt verk på ett annat språk hade det även tilltalat engelsmännen. Med tiden har vindarna vänt och numera betraktas *The Dream of Gerontius* som Elgars främsta oratorium.

Namnet Gerontius är avlett ur grekiskans ord för 'gammal man' och Elgar har nogsamt påpekat att det inte handlar om någon helig person, präst eller helgon, utan om en helt vanlig gammal man, en syndare.

Hela verket inleds i pianissimo och melankoli, i sordinerade altfioler, klarinetter och fagotter. Här finns inga avgränsade avsnitt eller 'nummer', utan allt är genomkomponerat. Bara mellan de båda delarna finns en paus. Ändå rymmer *The Dream of Gerontius* stora variationer i stämning och tempo. Den intensiviteten tonsättaren kände när han komponerade har han lyckats förmedla till lyssnaren. Här finns ingen avmattning, ingen svag punkt.

© Stig Jacobsson

Edward Elgar, bronsstaty av Jemma Pearson utanför Katedralen i Hereford, i den här vinkeln en korsvirkeslada i bakgrunden

Elgar 1910 - 30 med sin cykel av märket Golden Sunbeam

